

KISS TIBOR NOÉ
Beláthatatlan táj

Szerkesztette
Szvoren Edina és Szegő János

© *Kiss Tibor Noé, 2020*

I.

Szól az a hülye klarinét

Lovak kergetőznek.

Felcicomázott lovak kergetőznek, de nem érik utol egymást.

A lovakon színes nyerges és hímzett kantárok.

Aranyozott patkók és csillogó kengyelek.

A lovak sörényébe gyermekek kapaszkodnak.

A gyermekek sivalkodásától visszhangzik a völgy.

A lovak lihegve kergetőznek, de nem érik utol egymást.

Szemükben kétségbeesés.

Szájukban megcsillan a fémzabla.

Vágta közben kitágulnak az orrlyukaik.

Csattogatják a fogaikat.

Még így is milyen ártatlanok.

Mozdulataikban mennyi kecsesség.

Hangosan kattog a gép a néma völgyben.

Fények gyúlnak, majd kialszanak.

A sötétben a gyermekek sivalkodni kezdenek.

Szorogatják a lovak sörényét.

A feketék üldözik a fehéreket.

A fehérek üldözik a feketéket.

Senki sem tudja, ki az üldöző, és ki az üldözött.

Hogy hol ér véget az egyik, és hol kezdődik a másik.

Csak forognak körbe-körbe.

A lovak patája felveri a port.

Fehér fénycsóvák pásztázzák a teret.

Dobognak a paták a fadeszkákon.
 A szalmát szétfújja a szél.
 Megnyikordulnak a feszítőláncok.

Műanyag lovak kergetőznek, de nem érik utol egymást.
 A kergetőző lovak mozdulatlanok.
 Testüket rúd rögzíti a talapzathoz és a mennyezethez.
 A rúd színes, csavart nyalóka, a lovak hátába fúrva.
 Ragacsos kezű gyermekek kapaszkodnak a rúdba.
 A hajuk lobog.
 Szemükben kétségbeesés.
 A műanyag lovak körbeforognak.
 A körhintamotor kattog a néma völgyben.

Elvakítanak a reflektorok.
 A bal oldali egy árnyalattal fényesebb.
 Két fénygömb és az éjszaka sötétje.
 Próbálok hozzászoktatni a szememet.
 Lassan körvonalazódnak a formák, a tárgyak.
 Dombok, felhők, néhány csillag.
 Sárgán világít a hold, mintha égne.
 Szél rázza a faleveleket.
 Valami zúg, valami surrog.
 Valami zúg a távolban.
 Próbálok abba az irányba fordulni, de nincs mivel.
 Mintha nem lenne testem, ami fordulhatna.
 A kezemre gondolok, aztán a lábamra.
 Egyik sem mozdul.
 Csak a reflektorokat látom magam körül.
 Elmosódott, hosszúkás, ködszerű foltokat.
 Felerősödik a zúgás.

a hold felszíne körül derengés

Vörös fénycsíkok vonulnak át a horizonton.
 Aztán mindent elnyel az éjszaka.
 Megnyugtat a sötét.
 A falevelek susogó hangja.

Nem tudom, merre, nem tudom, hol vagyok.
 Valami zúg, valami surrog.
 Esőcseppek kopognak az arcomon.
 A homlokomról lecsorog a víz.
 A víz megül a szemem és az orrom közötti hasadékban.
 Az arcom tó, az arcom tenger.
 Sűrű cseppekben hullik az eső.
 Mintha fémlemezeken kopogtatna.
 Minden erőmet összeszedve figyelek.
 Forog a krómacél felni, surrog a kerék.
 A bal oldali reflektor mögött ezüstös csillogás.
 Az orromat megcsapja a füst.
 Égett gumiszag.
 Az autó hátára fordult óriásbogár.
 Kitárt szárnyait plüssberakás béleli.
 Műanyagtörmelék, üvegszilánkok.
 Szétroncsolt kitinpáncéldarabok.
 Krómfedélzet, bodegahomály.
 Egy deka lomb, motorházfedél.
 A kerék surrog, belenézek, örvénylik, magával ránt.
 Lecsukódik a szemem, nincs erőm felnyitni.

Kattog, kattog, kattog a körhintamotor a néma völgyben.
 A műanyag lovak körbeforognak.
 A ragacsos kezű gyermekek sivalkodni kezdenek.
 Felcicomázott lovak kergetőznek.

kopott festékcsíkok az úttesten

A kergetőző lovak mozdulatlanok.
Nem tudom, merre, nem tudom, hol vagyok.

*

A whisky végigfolyik a pulton, a szakállas férfi tántorog, hangosan káromkodik. Az előbb még nekem magyarázott a szennyvízáttemelő szivattyúról és a dekantálásról, de én csak annyit értek az egészből, hogy mostanában divat lett falura költözni. Éppen ott tartott, hogy fogkeféket kezd gyártani bambuszból és disznószőrből, amikor váratlanul eltűnt, és most káromkodva törölgeti a pultot. Közben Imre is hazament, a többiek is hazamentek, vége a születésnapnak, de előttem még mindig itt egy ital. A whisky felgyorsítja az emésztést, csökkenti az agyvérzés kockázatát, javítja a vérkeringést, nyugtatja az idegeket, de én azért iszom whiskyt, mert szeretem. Havonta egyszer belefér, Laphroaig, jég nélkül. Felemelem a poharat, magamba szívom a whisky illatát, aztán lassan körbefuttatom a nyelvemen. Füstös, tőzeges íz, a tölgyfa hordó aromája. Koccan a pohár a fényesre lakkozott pulton, fodrozódik benne az ital felszíne, majd elsimul. Visszaverődések a kristálypohár felületén, a hűtőszekrényben sorakozó italok színes címkéi, képeslapok a vitrin üvegén, emberek a pult előtt, egy háromszög alakú ezüst fülbevaló, élénkpiros rúzs, vörös frufu. A vörös a gyengém. A nő leül a mellettem lévő bárszékre, feszül rajta a nadrág, észreveszi, ahogy a combját nézem. Egy pillanatra elszégyellem magam, de ha zavaráná, akkor nem mosolyogna, úgyhogy inkább megszólítom. Leteszi a poharát a pultra, rögtön megtaláljuk a közös hangot. Szereti a skandináv krimiket, hetente kétszer

a lámpaoszlop halványan világító fénye

jár falat mászni, laktózérzékeny és macskaallergiás. Szívesen elutazna Izlandra a gejzírek és az északi fény miatt. Amikor elmondom neki, hogy Izlandon alakult meg a világ első parlamentje 930-ban, rögtön rákeres a neten. Komor, barna téglapépület, olyan, mint egy szanatórium. Együtt örülünk annak, hogy megtalálja a rúzst a táskájában. Azok az ajkak. Lágyan mozgó húsos párnák. Eddig azt hittem, a vörösbortól ilyen telt a színe, de közelebbről nézve látszik, hogy ki van rúzsozva. A krav magáról beszél, amikor a telefonom rezegni kezd az asztalon, a kijelzőjén megjelenik egy női arc. A fotó a trieszti kikötőben készült, a háttérben vitorlások és halászcsonakok ringatóztak, egymáshoz bújva bámultuk az öbölben várakozó konténerszállító hajókat, sirályok repkedtek körülöttünk. Akkor még együtt voltunk, mindenféle értelemben. Anna hív. Félt a sirályoktól, és utálta a halszagot. Nézem az arcát, a fanyar félmosolyt, a sárga kapucnit. Milyen szép ezen a képen. A vörös hajú nő is Annát nézi, de valami egészen más járhat a fejében. Idegesen kotorászni kezd a táskájában, közben köhécsel, az arca elsötétül, az enyém felforrósodik. Zsebre teszem a mobilt, ott rezeg tovább. A nő alatt meginog a bárshék, ösztönösen odanyúlok, megérintem a könyökét, de nem reagál. Úgy teszünk, mintha semmit sem vettünk volna észre. Őrjítő, ahogy a szögegyenes frufruja összeér a szempillájával. Meg ez a krav maga is, de már mindegy, semmi esélyem, hiába próbálunk tovább-beszélgetni, idegenül csengenek közöttünk a szavak. A telefon megint rezegni kezd a zsebemben, és mintha megérezné, ő is előveszi a sajátját. Finoman nyomkodja a kijelzőt. Elképzelem, ahogy azok a pirosra lakkozott körmök végigfutnak

hosszan megnyúló árnyékok az aszfalton

a hátamon. Azután már csak azt látom, hogy visszanéz a bár ajtajából, a tekintetében szomorú indulat. A pultos szó nélkül kitölti a következő whiskyt, köszönöm, szófoszlányok, melegen hullámzó fények, chillout. D for Danger, a piros rúzs fantáziáneve. Ezt elmondta, de a nevét nem tudom, be sem mutatkoztunk egymásnak. Jönnek egymás után a háromperces popszámok, azokat sem ismerem. Le vagyok maradva. A szakállas férfi a komposztálásról magyaráz valakinek. Összefolynak előttem a színek, a fények, a kezemben kristálypohár, körülöttem csupa ismeretlen arc. Negyedóra múlva eszembe jut Anna és a telefon. Előhúszom a zsebemből a mobilt, négy nem fogadott hívás és egy sms. Dorkának balesete volt, kórházban van, hívj vissza!

*

A laktanya ijesztő, mert minden olyan hely ijesztő, ahonnan eltűntek az emberek. A legijesztőbbek a nyomaik. Ha nyomokat hagynak maguk után, de már nincsenek ott, és nem is jönnek vissza többet. Régebben állt egy hatalmas vasszobor az udvaron, amit a katonák elvittek magukkal, de a nyomai itt maradtak. A laktanyába bárki bemehet, amióta a fiúk szétverték a sorompókat, a falak pedig sok helyen maguktól ledőltek. Szerettem fotózni a csillogó üvegszilánkokat a folyosókon, de egy ideje elkerülöm a laktanyát, és az erdőn keresztül megyek haza, ha vége a műszaknak. Tavaly rajtakaptam az öcsémet a laktanya udvarán. Egy lány feküdt alatta a betonon, hangosan fújattak, lihegtek, azt csinálták, de nem vettek észre, mert visszatartottam a lélegzetemet, aztán futottam. Anya sze-

rint a laktanyában élő férfiak régen megerősszakolták az olyan lányokat, mint én. Az öcsém férfinak képzele magát, de még nem az.

Nézem, ahogy a szarvasok hirtelen felszökkennek, és közben azon gondolkodom, mi járhat a fejükben, mitől ijedhettek meg, mert itt nincs semmi, amitől félniük kellene. A fényképezőgémem nem bánt, csak fotókat készít róluk. Az indiánok szerint a fotók elveszik a lelket, de bármi is jár a fejükben, a szarvasok ezt nem tudhatják. A legtöbb kép rosszul sikerült, a szarvasok teste ugrás közben elmosódik, kitakarják egymást, felverik a sarat. Szaladnak a fák között, aztán eltűnnek a hajnali derengésben. Soha nem értettem, hogyan tudják kikerülni a fák ágait azokkal a hatalmas agancsokkal. A fák olyan sűrű sorokban állnak egymás mellett, hogy ide már az autópálya zúgása sem hallatszik el. A párás levegőben érzem a gombák és a nedves fatörzsek illatát. Az erdő hajnalban a legszebb, a hajnali derengésben, amikor a napsugarak még halványak, és harmatcseppek csillognak a fűszálakon. A harmatcseppek olyanok, mint a damilra fűzött gyöngyök. Megnyugtat, amikor sorban egymás után fölfűzöm a damilra a gyöngyöket. Anya szerint örült vagyok, mindig ezt ismételve, amikor meglátogatom, de tudom, hogy szeret. Ülünk egymás mellett az ágyon, előttünk a kisasztal, a kisasztalon damilkötegek, gyöngyök, apró kagylók, színes gombok, felfűzöm őket a damilra, anya utánozza a mozgulataimat. Remeg a keze, a gombok elgurulnak. Aztán vacsorához készülődünk. Megmelegíti a zöldborsófőzeléket a mikrohullámú sütőben, és közben dúdol, jól megsóztam, meg is paprikáztam, a tükörből nézem, ahogy fé-

sülködik, ahogy az ujjai köré tekeri a köntös pántját, ábele, bábele, huss. Lassan én is kigombolkozom, a fogasra akasztom a kabátomat, teát iszunk. Néha úgy érzem, anya jobban szeret, mint amennyire én szeretem saját magamat.

*

A könyv megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.

www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 138. esztendejében, 2020-ban.
A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
Felelős vezető Csöndes Zoltán vezérigazgató
www.gyomaikner.hu

Felelős szerkesztő Szegő János
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Hradeczky Moni
Borítófotó Kiss Tibor Noé
A könyvet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9093
Minion betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4018-8